

Årsmelding 2001 for Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

Bilde

(Billedtekst) Den 8. November skrev ledere for 20 tros- og livssynsorganisasjoner under på Oslo-deklarasjonen. Biskop Gunnar Stålsett ledet arrangementet og blant andre holdt utviklingsminister Hilde Frafjord Johnson hold innlegg.

Medlemmer

Sanatan Mandir Sabha, det største hinduistiske samfunnet ble valgt inn i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, STL, som fullt medlem på årsmøtet 2001. Oslo Katolske bispedømme hadde søkt om og fikk observatørstatus. Representanter fra 10 tros- og livssynssamfunn deltar nå på møtene. I tillegg til de to nevnte er det Alternativt Nettverk, Baha'i-samfunnet, Buddhistforbundet, Den norske kirke ved Mellomkirkelig råd, Human-Etisk Forbund, Islamsk Råd, Det Mosaiske Trossamfund og Norges Frikirkeråd.

Det er medlemsorganisasjonene som velger sine representanter og ved årsskiftet 2001/2002 bestod rådet av: Øyvind Solum, Inge Ås (Alternativt Nettverk), Britt Strandlie Thoresen, Joakim Brønner Johnsen (Baha'i-samfunnet), Egil Lothe, Bjørn Petter Hernes (Buddhistforbundet), Gerd Marie Ådna, Vebjørn Horsfjord (Den Norske kirke ved Mellomkirkelig råd), Lars Gule, Bente Sandvig (Human-Etisk Forbund), Lena Larsen, Zahid Mukhtar, (Islamsk Råd), Katrine Cohen, Jan Benj Rødner, (Det Mosaiske Trossamfund), Dag Nygård, Marit Kromberg, (Norges Frikirkeråd), Kishori Lal Sharma, Mangat Rai Sharma (Sanatan Mandir Sabha).

Arbeidsutvalg og leder

Egil Lothe (Buddhistforbundet) ble gjenvalgt som leder på årsmøtet 15. mars 2001.

Følgende arbeidsutvalg ble valgt: Brit Strandlie Thoresen (Baha'i-samfunnet) (gjenvalgt) Ørnulf Steen (Den norske kirke / Mellomkirkelig råd) (gjenvalgt). Ørnulf Steen gikk ut av AU og STL 1. nov. på grunn av ny stilling. Katrine Cohen, (Det Mosaiske Trossamfund) (ny).

Det er medlemsorganisasjonene som velger sine representanter og ved årsskiftet 2001/2002 bestod rådet av: Øyvind Solum, Inge Ås (Alternativt Nettverk), Britt Strandlie Thoresen, Joakim Brønner Johnsen (Baha'i-samfunnet), Egil Lothe, Bjørn Petter Hernes (Buddhistforbundet), Gerd Marie Ådna, Vebjørn Horsfjord (Den Norske kirke ved Mellomkirkelig råd), Lars Gule, Bente Sandvig (Human-Etisk Forbund), Lena Larsen, Zahid Mukhtar, (Islamsk Råd), Katrine Cohen, Jan Benj Rødner, (Det Mosaiske Trossamfund), Dag Nygård, Marit Kromberg, (Norges Frikirkeråd), Kishori Lal Sharma, Mangat Rai Sharma (Sanatan Mandir Sabha).

Råds- og AU-møter

I år 2001 har STL hatt syv rådsmøter (6.febr., 15. mars, 24. april, 5. juni, 28. aug., 16. okt. og 4. des.).

Arbeidsutvalget i STL har i samme periode hatt ni møter (8. jan., 13. febr., 6. mars, 5. april, 31. mai, 14. aug., 2. okt., 6. nov. og 27. nov.)

Møtet den 6. januar var i sin helhet viet den offentlige utredningen ”Tro og livssyns som grunnlag for statstilskudd og offentlige funksjoner”.

STL har hatt til høring og har uttalt seg om

- *NOU 2000:26 Dåpsopplæring i Den norske kirke*
- *Rapporten Tro og livssyn som grunnlag for tilskudd og offentlige funksjoner*
- *St. Meld. 32 Evaluering av faget Kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering.*

Uttalelsene ligger på Samarbeidsrådet hjemmesider www.trooglivssyn.no

STL har hatt til høring

- *Inst. Snr. 240 (2000-2001)*
- *Forslag til endringer i gravferdsloven.*
- *Endring i arbeidsmiljøloven Stortingsmelding 25 om at homofile og lesbiske skal ha samme rett til ansettelse i Den norske kirke.*
- *Lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere,*
- *Lov om erverv og tap av norsk statsborgerskap,*
- *Forbud mot rasistiske organisasjoner, ytringer og demonstrasjoner i Sverige og Tyskland.*
- *Endring i utlendingslovens forskrifter*

Mange av disse høringsdokumentene er diskutert i STL selv om det ikke er sendt en felles uttalelse.

Søknader

Samarbeidsrådet har sendt en gjennomarbeidet søknad om penger til fortsatt arbeids med dialog til Kirke- undervisnings- og forskningsdepartementet 13. juni. Søknaden er fulgt opp med telefonisk kontakt med departementet . I desember 2001 ble det også sendt et brev til statsminister Bondevik om vårt behov for økonomiske midler for videreføring av dialogarbeidet.

Det er også sendt søknad om penger til ungdomsdialogen til Udi ”Statsbudsjett 2001, kap. 521 – post 73 Ekstraordinære midler i 2001 til arbeid mot rasisme og diskriminering.”. Den ble avslått- Videre ble det sendt søknad til Verdinet, som også ble avslått

KRL-faget

Også i år 2001 har Samarbeidsrådet brukt mye av sine ressurser til arbeid med KRL-faget. Rådet nedsatte en arbeidsgruppe som møttes tre ganger og som utarbeidet en fyldig rapport. Det har også vært tre møter med Kirke- undervisnings- og forskningsdepartementet den 31. januar, 30. mars og 4. april. Statssekretær Berith Bergersen deltok på det siste møtet. Styreleder Egil Lothe, styremedlem Lena Larsen og styremedlem Bente Sandvig deltok i utarbeidelsen av den nye læreplanen for faget. De deltok ikke som representanter for Samarbeidsrådet med som faglig kompetente personer med minoritetslivssynsbakgrunn.

Dialog

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn arrangerte sammen med Verdikommisjonen prosjektet ”Nasjonal dialog om tro og livssyn”. Dialogens resultater ble samlet i en rapport med samme navn.

Samarbeidsrådet gjennomførte en spørreundersøkelse der alle deltagerne kunne si noe om sine erfaringer med dialogen og ønsker fremover. Resultatet foreligger i et notat.

Konklusjonen er meget positiv med klart ønske om å videreføre det påbegynte arbeidet med dialog mellom tros- og livssynssamfunn både lokalt og nasjonalt. Samarbeidsrådet har også i noen utstrekning fulgt opp dialogen også i 2001. Det har vært tre møter med ungdommer fra forskjellige tros- og livssynsbakgrunn. Rådet har hatt fire arbeidsgrupper med representanter fra forskjellige tros- og livssynssamfunn, en gruppe som har diskutert KRL-faget, en gruppe har diskutert dialogarbeid en tredje gruppe har arbeidet med gravferdsspørsmål og den fjerde gruppen har arbeidet med oppfølging av Oslo-erklæringen. (Erklæringen ligger på www.trooglissyn.no. I tillegg har det vært diskutert en del følsomme temaer på Samarbeidsrådets egne møter blant annet: Blasfemi, etiske retningslinjer for oljefondet, terrorudåden 11. september, og omskjæring.

Deltagelser på møter

Representanter for Samarbeidsrådet har deltatt på en rekke møte blant dem:

Åpningen på Norges Frikirkeråds årsmøte 2. mars.

Fellesfag i støpeskjeen 26.4. Arr.: Senter mot etnisk diskriminering.

Towards a secular Society 4. mai. Arr.: Human-Etisk Forbund.

Borgerlig konfirmasjon 50 år 6. mai. Arr.: Human-Etisk Forbund.

Møte med stat/kirkeutvalget 11.mai. (Flere av rådets medlemmer deltok)

Møte med Departementenes koordineringsutvalg for frivillige organisasjoner 12. juni.

Møte i Det Mosaiske Trossamfund 8. sept med gjester fra mange forskjellige tros- og livssynssamfunn. Arr.: Det Mosaiske Trossamfund.

Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndigheters landskonferanse 2. – 4. november

Seminar om barns rettigheter i isolerte trossamfunn 12. november. (Arrangør Redd Barna)

Åpningen av Kirkemøtet 12. november.

25 religions- og livssynsorganisasjoner

forpliktet seg til å arbeide for tros- og livssynsfrihet

Knappe to måneder etter terrorhandlingene i USA møttes 25 av de største norske religions- og livssynssamfunnene for å forplikte seg til å arbeide for å styrke respekten for religions- og livssynsfrihet i Norge og utenfor vårt lands grenser.

Det ble en meget spesiell seremoni den 8. november da Oslo-erklæringen for religion og livssynsfrihet ble undertegnet. En rekke ambassadører og representanter for ulike tros- og livssynssamfunn og menneskerettighetsorganisasjoner var til stede. Biskop Gunnar Stålsett president for Oslo-koalisjonen, ledet seremonien.

I sin velkomst la Gunnar Stålsett vekt på at toleranse overfor andres tro og livssyn er viktigere enn noen gang etter terrorangrepene mot USA 11. september.

Anne Sender fra Det Mosaiske Trossamfund holdt hovedtalen.

Utviklingsminister Hilde Frafjord Johnsen trakk i sin tale trådene tilbake til høsten 1998 da Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn var, sammen med blant andre Mellomkirkelig Råd, vertskap for Oslo-konferansen. En rekke religiøse ledere, humanister, akademikere og politikere med religions- og livssyn som sitt arbeidsfelt var til stede og vedtok enstemmig Oslo-erklæringen. Oslo-koalisjonen var sammen med Samarbeidsrådet arrangør av seremonien 8. november.

Besøk fra Kina 21. -26. september

En delegasjon fra Kina var Oslo-koalisjonens gjester en uke i september. Samarbeidsrådets leder Egil Lothe og koordinator Barbro Sveen deltok aktivt i arbeidet med planleggingen av

besøket og i gjennomføringen av det. Samarbeidsrådet inviterte også gjestene til et møte med rådsmedlemmene, og rådet inviterte gjestene ut på middag en av kveldene.

Styreverv/representasjon

Oslo-koalisjonen

STL deltar aktivt i Oslo-koalisjonens arbeid for å styrke §18 i FNs erklæring om menneskerettigheter om religions- og livssynsfrihet. Lars Gule, Human-Etisk Forbund, og Egil Lothe, Buddhistforbundet, tok over som Samarbeidsrådets representanter i styret etter koordinator Barbro Sveen og Britt Strandlie Thoresen, Baha'i-samfunnet, som har vært med fra stiftelsen i 1998. I tillegg er også Dag Nygård, Norges Frikirkeråd, en av Samarbeidsrådets representanter i styret.

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge.

Britt Strandlie Thoresen, Baha'i-samfunnet, er oppnevnt som representant i styret for det nyopprettede Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge. Lena Larsen, Islamsk Råd, er hennes vara. Senteret vil bli plassert i Villa Grande. Styret har vært på studiereise til Polen og blant annet besøkt Auschwitz. Lenas Larsen deltok fra Samarbeidsrådet. Katusha Otter Nilsen er ansatt i full stilling som koordinator.

Ressursgruppen for kirkens katastrofeberedskap

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn er fra 2001 representert med sin koordinator Barbro Sveen i styret for denne gruppen. I styret sitter det representanter fra hovedredningssentral, politi, fra Kirkerådet, Kontor for krisepsykiatri og fra Norges Kristne Råd.

Informasjon

Samarbeidsrådet har opparbeidet gode kunnskaper om Norges forskjellige tros- og livssynssamfunn som andre kan dra nytte av. Det kommer forespørsler fra mediene, fra organisasjoner som skal arrangere seminarer, konferanser eller møter og det er enkeltpersoner som henvender seg for å få svar.

Hjemmesider

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn har utarbeidet sin egen hjemmeside som ble ferdig i år 2001 (www.trooglivssyn.no). Vårt siktemål er at denne siden skal bli møteplassen for personer og organisasjoner med interesse for tros- og livssynsdialog.

Økonomi

Samarbeidsrådet mottok i år 2001 tilskudd til driften fra Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet på kroner 264.000 kroner. I tillegg betaler hver medlemsorganisasjon kr. 2000,- pr. år

Samarbeidsrådet har sekretariat i Underhaugsgaten 15. Det er betjent av en koordinator i halv stilling, Barbro Sveen.

Oslo januar 2002